



HORDALAND STATSADVOKATEMBETER

Justisdepartementet
Lovavdelingen

Pr. e-post: Postmottak@jd.dep.no

Deres ref.:

Vår ref.: 10/156 GJK/etj
630

2. februar 2011

HØRING - ETTERFORSKNINGSPLIKT VED PLUTSELIG OG UVENTET BARNEDØD


Det vises til høringsbrev og høringsnotat 21. oktober 2010, med høringsfrist 1. februar 2011. Fristen er dessverre oversittet med noen dager.

Formålet med lovforslaget er å forebygge og avverge overgrep og vold mot barn, ved å styrke politiets muligheter for å avdekke slike ved en utvidet adgang til etterforskning. Det er ut fra dette formål nødvendig å lovfeste en etterforskningsadgang (en kompetanseregel) i strpl. § 224 for de tilfeller hvor det umiddelbart ikke foreligger opplysninger som gir politiet "rimelig grunn" til å undersøke om det foreligger straffbart forhold. Bestemmelsen bør systematisk plasseres i strpl. § 224 fjerde ledd annet punktum, og det er ingen innvending til den nevnte utforming.

Det er likevel grunn til å understreke at bestemmelsen neppe vil medføre noe vesentlig nytt. Slik meldeplikt etter helsepersonellovgivningen er utformet, ordningen med dødsstedsundersøkelser og polititjenestemenns plikter ved likfunn mv., vil politiet som regel bli kjent med dødsfall. Slik rettstilstanden etter strpl. § 224 og påtaleinstruksen i dag er, vil politiet kunne foreta en rekke mindre inngripende undersøkelser for å avklare om det er rimelig grunn til å iverksette etterforskning, jfr. strpl. § 224 første ledd og riksadvokatens rundskriv 22. desember 1999. Avgrensningskriteriet "enkle, mindre omfattende undersøkelser" som rundskrivet fra 1999 bygger på legger ikke vesentlige begrensninger. En etterforskningsplikt fastsatt i påtaleinstruksen ville likevel fange opp noen flere tilfeller, men både politiets *undersøkelsesinitiativ* for å avklare om det skal iverksettes etterforskning i dag og *etterforskningsinitiativet* ved en lov- og instruksendring, vil avhenge av at politiet tidlig involveres gjennom de *faktiske* og *rettslige* rammer for god informasjonsflyt og samhandling med særlig helsepersonell.

Vi finner det noe vanskelig på generelt grunnlag å angi situasjoner eller typetilfeller som ikke skal omfattes av etterforskningsplikten. Etterforskningspliktens utstrekning bør fastsettes nærmere i rundskriv, jf. forslaget til utforming av påtaleinstruksens § 7-4. Innholdet i et slikt rundskriv må særlig bero på hva man rettslig og medisinsk kan enes om er å anse som "plutselig og uventet" dødsfall.

Til høringsbrevet pkt. 7.3 (henleggelse) bemerkes særlig at ordningen etter riksadvokatens rundskriv fra 2. november 1991 (krybbedød), ikke bør videreføres og gjøres gjeldende også for de tilfeller som lovforslaget omfatter. Foreldre og andre pårørende vil regelmessig kjenne til at etterforskning pliktmessig er iverksatt og vil ha et berettiget krav på informasjon om etterforskningens utfall. Belastningen som slik informasjon kan medføre må evt. forsøkes redusert ved at henleggelsesbegrunnelsen (begrunnelse for å innstille ytterligere etterforskning) i slike saker blir nøytral, men likevel informativ og reell. En "kode", eller en standardsetning som tilfredsstillende en slik norm, er det vanskelig å foreslå. Et noe mer utfyllende underretningsskriv, hvor grunnlaget for politiets pliktmessige undersøkelser *uavhengig* av mistanke tydeliggjøres, er trolig å foretrekke.



Randi L. Gabrielsen
kst.førstestatsadvokat



Gert Johan Kjelby
Statsadvokat

Gjenpart: Riksadvokaten